

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 07-07-2020 r.

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Maciej Taborowski**

V.7010.45.2020.ET

**Pan
Prof. Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia**

e mail: kancelaria@mz.gov.pl

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do dotychczasowej korespondencji oraz pisma Fundacji Rodzić po Ludzku¹ ponownie pragnę zwrócić uwagę na problematykę porodów z osobą bliską – porodów rodzinnych, w związku ze stanem epidemii SARS-CoV-2.

Docierają do mnie liczne sygnały, z których wynika, że pacjentki, jak i środowisko związane z opieką zdrowotną wskazują na występujący w szpitalach świadczących usługi z zakresu ginekologii i położnictwa chaos i dezinformację w kwestii porodów z osobą towarzyszącą. Niepokojące są również głosy krytycznie oceniające działania Ministerstwa Zdrowia, które w opinii Zainteresowanych dodatkowo pogłębiają niedopuszczalną sytuację, wprowadzającą w błąd opinię publiczną i placówki medyczne – w zakładce Ministerstwa Zdrowia „Wytyczne dla poszczególnych zakresów i rodzajów świadczeń” zamieszczone są nieaktualne rekomendacje Krajowych konsultantów ds. ginekologii i położnictwa oraz perinatologii z dn. 05.05.2020 r.

Z uwagi na to, iż na stronie Ministerstwa znajdują się niezaktualizowane rekomendacje pacjentki, osoby im bliskie oraz personel medyczny odpowiedzialny za organizację świadczeń w zakresie opieki okołoporodowej są zdezinformowani oraz wprowadzani w błąd. Sytuacja ta skutkuje tym, że część szpitali za obowiązujące zalecenia uznaje Stanowisko Konsultantów z dn. 5 maja br., które widnieje na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia.

¹ Pismo z dnia 18 czerwca 2020 r. FRPL/2020/134/JP.2.

Wobec powyższego, niezbędne jest pilne uporządkowanie zaleceń dotyczących możliwości odbywania porodów rodzinnych w warunkach stanu epidemii COVID-19. Ponieważ, jak wskazano mogą obowiązywać co najmniej dwa różne zalecenia, które wpływają na ograniczanie praw kobiet. W pierwszej sytuacji szpitale uznają zalecenia nieaktualne, ale opublikowane na stronie Ministerstw Zdrowia. W drugiej sytuacji szpitale stosują się do zaktualizowanych zaleceń, przesłanych przez Konsultantów. Równie prawdopodobne jest, że część szpitali w związku z panującym chaosem ustala swoje reguły postępowania. Tym samym zarówno ochrona praw kobiet oraz ich ograniczenia w Polsce mogą być na nierównym poziomie.

Pragnę poruszyć również kwestię wymagania przez niektóre placówki medyczne od osoby towarzyszącej testu w kierunku COVID-19. Powyższe było przedmiotem wystąpienia Rzecznika do Ministerstwa Zdrowia². Wówczas Rzecznik nadmienił, że niniejsze obostrzenia nie znajdują potwierdzenia w najnowszych wytycznych Krajowego Konsultanta w dziedzinie Położnictwa i Ginekologii, jak i Krajowego Konsultanta w Dziedzinie Perinatologii oraz stanowią barierę ekonomiczną, co czyni je praktycznie niemożliwymi do spełnienia. Z przekazanych bowiem informacji obywateli wynika, że koszt takiego jednego testu oscyluje w granicach od 350 do 600 zł. Dodatkowo Fundacja Rodzić po Ludzku nadmieniła, że powyższe nie znajduje oparcia we wskazaniach zgodnych z aktualną wiedzą medyczną, a tym samym z zasadami Evidence – Based Medicine (EBM). Zauważono, że jeżeli w szpitalu została wprowadzona procedura dotycząca możliwości uczestnictwa osoby towarzyszącej podczas porodu w czasie epidemii, to powinna ona być finansowana w ramach powszechnego ubezpieczenia.

Wskazano również na potrzebę aktualizacji zaleceń postępowania medycznego w opiece nad noworodkiem w sytuacji zakażenia kobiety w ciąży wirusem COVID-19 lub podejrzenia zakażenia. Należy podkreślić, że WHO opublikowała aktualizację wytycznych - organizacja podtrzymała swoje zalecenia w zakresie wspierania wczesnego kontaktu matki z dzieckiem niezależnie od statusu epidemiologicznego obojga oraz nadal zaleca bezpośrednie karmienie piersią z zachowaniem środków ostrożności, jeśli stan kliniczny matki i dziecka na to pozwalają. WHO wprost stwierdza, że korzyści z karmienia piersią przewyższają ewentualne ryzyko wiążące się z zachorowaniem noworodka³. Fundacja wskazuje na publikacje na podstawie, których eksperci stwierdzają, że izolowanie noworodka od matki z potwierdzonym zakażeniem nie zmniejsza ryzyka jego zachorowania. Podkreślono również konieczność umożliwienia obecności rodzica w sytuacji hospitalizacji dziecka, zwracając jednocześnie uwagę na dramatyczną sytuację w

² Pismo z dnia 3 czerwca 2020 r.V.7010.114.2020.ET.

³ WHO. Clinical management of COVID-19 [Internet]. 2020 [cytowane 9 czerwiec 2020]. Dostępne na: [https://www.who.int/publications/i/item/clinical-management-of-severe-acute-respiratory-infection-when-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-is-suspected](https://www.who.int/publications/i/item/clinical-management-of-severe-acute-respiratory-infection-when-novel-coronavirus-(ncov)-infection-is-suspected) .

jakiej znalazły się noworodki, ze szczególnym uwzględnieniem wcześniaków oraz ich rodziców. Jednocześnie pragnę zauważyć, że problem możliwości przebywania rodziców (opiekunów prawnych) z małymi pacjentami na oddziałach pediatrycznych, był wielokrotnie poruszany w wystąpieniach kierowanych do Ministerstwa Zdrowia⁴.

Tym samym, działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U., poz. 627 z późn. zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do przedstawionych zarzutów oraz przesłanie odpowiedzi udzielonej Fundacji Rodzić po Ludzku w przedmiotowym zakresie.

Z wyrazami szacunku

Maciej Taborowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

⁴ Pismo z dnia 25 marca 2020 r. sygn. 7013.25.2020.ET/PM., pismo z dnia 18 maja 2020 sygn. 7010.45.2020.ET.